

**APROBAT,
MANAGER**

GHID PRIVIND CONFLICTELE DE INTERESE ȘI INCOMPATIBILITĂȚILE

CUPRINS:

CAPITOLUL I: GENERALITĂȚI	3
CAPITOLUL II: LEGISLAȚIA APLICABILĂ	4
CAPITOLUL III: DEFINIȚII ȘI TERMINOLOGIE	5
CAPITOLUL IV: EVITAREA CONFLICTULUI DE INTERESE	9
CAPITOLUL V: REGIMUL INCOMPATIBILITĂȚILOR	10
CAPITOLUL VI: CONSTATAREA STĂRII DE INCOMPATIBILITATE.....	12
CAPITOLUL VIII: DISPOZIȚII FINALE.....	16

CAPITOLUL I: GENERALITĂȚI

Oportunitatea elaborării Ghidului privind conflictele de interese și incompatibilități precum și modalitățile de soluționare ale acestora derivă din implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021.

Integritatea este una dintre componentele esențiale ale oricărei persoane care conferă stabilitate în exercitarea atribuțiilor concrete în domeniul unde își desfășoară activitatea.

Integritatea în mediul public și privat în România constituie o preocupare a societății românești, în raport cu modul în care este percepută activitatea funcționarilor publici, dar și a entităților din mediul privat, în asigurarea încrederii în activitatea pe care o desfășoară fiecare cetățean.

Ghidul privind conflictele de interese și incompatibilități acordă suport pentru identificarea acelor situații definite de legislația națională și europeană incidentă, care pot plasa personalul contractual din cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău în situații de ilegalitate indiferent de:

- a) Funcția deținută;
- b) Statutul în cadrul instituției: personal contractual, de execuție sau de conducere;
- c) Durata raportului de serviciu/raportului de muncă – determinată sau nedeterminată;
- d) Timpul de muncă prevăzut în contractul individual de muncă (normă întreagă sau fracțiuni de normă);
- e) Vârstă, apartenență națională, rasă, etnie, religie, opțiuni/funcție politică, origine socială, sex, orientare sexuală, handicap, responsabilitate familială sau apartenență familială.

Prezentul Ghid este orientat către toate categoriile de personal ale Spitalului Județean de Urgență Bacău.

Toți angajații sunt obligați să cunoască și să respecte întocmai prevederile Ghidului. Fiecare angajat este răspunzător de aplicarea sa corectă în activitatea curentă în cadrul spitalului.

Nerespectarea prevederilor prezentului Ghid atrage după sine răspunderea disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz, indiferent de funcția deținută în cadrul instituției.

Evitarea situațiilor de conflict de interese și respectarea regimului incompatibilităților sunt obligații universale valabile pentru tot personalul contractual din cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău.

Persoanele nou angajate vor lua la cunoștință de conținutul Ghidului la angajare, semnând de luare la cunoștință în acest sens, odată cu instructajele specifice.

Ghidul se aduce la cunoștință tuturor salariaților prin semnătură de luare la cunoștință și conformare.

CAPITOLUL II: LEGISLAȚIA APLICABILĂ

Elaborarea prezentului Ghid aplicabil la nivelul Spitalului Județean de Urgență Bacău are la bază următoarele prevederi legale aplicabile la momentul intrării sale în vigoare:

1. Strategia națională anticorupție (SNA);
2. Recomandarea nr. 10/2000 al Comitetului de Miniștri ai Consiliului Europei;
3. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
4. Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și a mediului de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
5. Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare;
6. Legea nr 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare;

Prevederile prezentului Ghid se completează cu prevederile legale aplicabile.

CAPITOLUL III: DEFINIȚII ȘI TERMINOLOGIE

Interes public: este interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice.

Interes personal: orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către funcționarii publici prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care au acces, ca urmare a exercitării funcției publice.

Prioritatea interesului public: reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Aceștia nu trebuie să se folosească de funcția publică pentru obținerea de beneficii necuvenite patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate.

Conflictul de interese definește acea situație în care se poate afla personalul contractual din cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău, atunci când acesta adoptă o decizie sau participă la adoptarea unei decizii la care are și un interes personal, fiind astfel susceptibil de încălcarea principiului supremației interesului public.

Așadar, conflictul de interese implică un conflict între datoria față de sistemul public și interesele personale ale unui angajat.

Conflictul de interese apare atunci când interesele angajatului ca persoană privată influențează sau ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților oficiale subordonate interesului public.

Conform Art. 70 din Legea nr. 161/2003, prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative, iar potrivit prevederilor art. 71 din același act normativ, principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt:

1. Imparțialitatea;
2. Integritatea;
3. Transparența deciziei;
4. Supremația interesului public.

Conform Ghidului A.N.I. privind incompatibilitățile și conflictele de interese, sunt identificate trei tipuri de conflict de interese:

1. **Conflictul de interese potențial:** când o persoană are interese personale care ar putea genera un conflict de interese dacă ar trebui luată o decizie publică, adică definește acea situație în care o persoană se afla în mod involuntar, în virtutea relațiilor pe care acesta le are în mod natural cu rudele, afinii, prietenii și colaboratorii săi.

Orice persoană aflată în relații de serviciu/de muncă în cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău se poate afla în conflict de interese potențial.

Exemplu:

○ Un angajat cu atribuții în sfera achizițiilor publice se află în **conflict de interese potențial** cu operatorii economici la nivelul cărora își desfășoară activitatea rudele sale, afinii săi și chiar și colaboratorii anteriori cu care acesta a avut relații personale sau patrimoniale.

○ Un angajat cu atribuții în sfera financiar-contabilă se află în **conflict de interese potențial** cu Curtea de Conturi, în situația în care o rudă/afin/colaborator anterior al său ocupă o funcție cu atribuții de control în cadrul respectivei instituții.

Conflictul de interese potențial nu implică răspundere juridică, el ia naștere în mod natural, însă reclamă atenție, tratament egal, imparțialitate și obiectivitate din partea persoanelor, care au obligația de a acționa imediat ce respectivul conflict de interese potențial se transformă într-un conflict de interese actual.

2. **Conflictul de interese actual:** când persoana care are interese personale se află deja în situația de a lua sau a participa la luarea unei decizii care l-ar avantaja pe sine sau pe o rudă/afin al sau, pe un apropiat, colaborator, partener de afaceri.

Exemplu:

○ Un angajat cu atribuții în sfera achizițiilor publice se află în **conflict de interese actual** cu un operator economic care a depus o ofertă la una dintre procedurile de achiziții, dacă respectiva ofertă a fost întocmită de către o rudă/afin/colaborator anterior cu care acesta a avut relații personale sau patrimoniale sau dacă firma respectivă este deținută de unul dintre aceștia.

○ Un angajat cu atribuții în sfera financiar-contabilă se află în **conflict de interese actual** cu Curtea de Conturi, în situația în care din echipa desemnată să afecteze un control asupra activității sale face parte o rudă/afin/colaborator anterior al său.

Conflictul de interese actual trebuie notificat de îndată de către subiectul în cauză șefului ierarhic, acesta având obligația de a adopta toate măsurile care se impun pentru evitarea și încetarea de îndată a sa (înlocuire, suspendarea dreptului de vot, interdicția de a participa la dezbateri etc.).

Atenție: Conflictul de interese actual, pentru care nu sunt dispuse acțiuni de încetare imediată poate conduce la atragerea răspunderii penale a persoanelor responsabile.

3. **Conflictul de interese consumat:** când o persoană participă la luarea deciziei cu privire la o situație unde are un interes personal, încălcând prevederile legale, adică acea situație în care o persoană a luat sau a influențat o decizie care îl avantajează pe sine sau pe o rudă/afin al său, sau pe un apropiat, colaborator, partener de afaceri, cu încălcarea dispozițiilor legale.

Exemplu:

o Un angajat cu atribuții în sfera achizițiilor publice a participat la atribuirea unui contract către un operator economic condus sau deținut de o rudă/afin/colaborator anterior cu care acesta a avut relații personale sau patrimoniale.

Conflictul de interese consumat apare în cazul în care oficialul nu s-a abținut de la luarea unei decizii în ipoteza unui conflict de interese actual și implică latura sancționatorie a reglementării.

Adoptarea unei decizii publice / participarea la adoptarea unei decizii publice se produce atunci când persoana, în virtutea prerogativelor sale, dispune, în mod individual, sau ca parte a unui mecanism colectiv de adoptare a deciziilor, acțiuni relaționate cu interesul său personal, participă la dezbateri, influențează în orice fel dezbaterile sau votul cu privire la o speță relaționată cu interesul său personal.

Interesul personal poate viza, cu titlu exemplificativ, dar nu și limitativ, un beneficiu pentru subiect sau pentru familia acestuia, pentru rudele sale apropiate sau afinii până la gradul al II lea, pentru prieteni, pentru persoane sau organizații cu care persoana a avut relații politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe care subiectul le are față de persoanele enumerate mai sus.

Gradele de rudenie

Conform Art. 405-407 Cod Civil, gradele de rudenie sunt următoarele:

- a) Gradul 1: Părinți și copii
- b) Gradul 2: Frați, bunici, nepoți;
- c) Gradul 3: Unchi, mătuși, nepoți de frate
- d) Gradul 4: Veri primari.

Gradele de afinitate

Conform Art. 405-407 Cod Civil, afinitate apar între un sot și rudele celui alt sot și sunt următoarele:

- a) Gradul 1: Socrii și noră/ginere;
- b) Gradul 2: Cumnate și cumnați;
- c) Gradul 3: Unchi și soțiile nepoților de frate;
- d) Gradul 4: Veri, soții și soțiile acestora.

Incompatibilitățile sunt definite ca fiind acele situații în care persoanele exercită concomitent doua sau mai multe funcții al căror cumul este interzis de lege.

Diferența între Conflictul de interese și Incompatibilitate

Pentru existența unui conflict de interese, persoanele angajate în funcții publice trebuie să ia o decizie care să influențeze un interes personal.

Pentru a se afla într-o situație de incompatibilitate, persoana angajată în funcția publică/contractuală nu trebuie să ia nicio decizie, fiind suficient faptul că exercită concomitent două sau mai multe funcții al căror cumul este interzis de lege.

CAPITOLUL IV: EVITAREA CONFLICTULUI DE INTERESE

Personalul cu funcții de conducere din cadrul spitalului are un interes personal într-o anumită problemă dacă are posibilitatea să anticipeze ca o decizie a autorității/instituției publice din care face parte ar putea genera un beneficiu sau un avantaj pentru:

- a) Propria persoană;
- b) Soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv;
- c) Orice persoană fizică sau juridică cu care are o relație de angajament, indiferent de natura acestuia;
- d) O societate comercială la care deține calitatea de asociat unic, funcția de administrator sau de la care obține venituri;
- e) O altă autoritate din care face parte;
- f) Orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată sau a efectuat orice fel de cheltuieli în legătură cu aceasta;
- g) O asociație sau fundație din care face parte.

În situațiile prevăzute la paragraful anterior, personalul cu funcții de conducere din cadrul instituției este obligat să menționeze expres situațiile în care interesele personale contravin intereselor generale.

Personalul contractual cu funcții de conducere se află în conflict de interese atunci când:

- a) Este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
- b) Participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu persoane care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;
- c) Interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției de conducere.

În situația în care există un conflict de interese, personalul contractual cu funcții de conducere este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

Încălcarea dispozițiilor poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

Capitolul V: REGIMUL INCOMPATIBILITĂȚILOR

Diferența dintre conflictul de interese și incompatibilități constă în aceea că în cazul conflictului de interese este implicat un act decizional, o acțiune a subiectului care se finalizează cu adoptarea unei decizii, în timp ce în cazul incompatibilităților nu este necesară existența unei decizii și constatarea unei stări de fapt care contravine prevederilor legale în vigoare.

Incompatibilitățile reprezintă acele situații în care o persoană (în cazul persoanei care deține funcții în sistemul sanitar public) ocupă mai multe funcții în același timp, deși acest cumul este interzis de lege.

Calitatea personalului contractual cu funcții de conducere din cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile dedemnitate publică.

Personalul contractual cu funcții de conducere, nu poate deține alte funcții și nu poate desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează:

- a) În cadrul autorităților sau instituțiilor publice cu excepția celor în care au fost numiți;
- b) În cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care ocupantul este suspendat din funcția publică în condițiile legii, pe durata numirii sale;
- c) În cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public;
- d) În calitate de membru al unui grup de interes economic.

Nu se află în situație de incompatibilitate **personalul contractual cu funcții de conducere care:**

- a) Este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile desfășurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare;
- b) Este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să participe în calitate de reprezentant al instituției în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în termeul actelor normative în vigoare;
- c) Exerciță un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare;
- d) Este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile postaderare,

precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat, rambursabile sau nerambursabile, cu excepția personalului contractual cu funcții de conducere care exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a personalului contractual cu funcții de conducere care face parte din echipa de proiect, dar pentru activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict cu funcția pe care o ocupă.

Personalul contractual cu funcții de conducere poate exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice.

Personalul contractual cu funcții de conducere poate exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate potrivit fișei postului.

În situația personalului contractual cu funcții de conducere care desfășoară activitățile prevăzute mai sus, documentele care alcătuiesc dosarul profesional sunt gestionate de către Spitalul Județean de Urgență Bacău.

Nu sunt permise raporturile ierarhice direct în cazul în care personalul contractual cu funcții de conducere sunt soți sau rude de gradul I.

Persoanele care se află în una dintre situațiile de incompatibilitate menționate mai sus, vor opta în termen de 30 de zile, pentru renunțarea la calitatea care este incompatibilă cu cea de personal contractual cu funcții de conducere, respectiv la încetarea raporturilor ierarhice directe, în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

Personalul contractual cu funcții de conducere pot fi membri ai partidelor politice legal constituite.

Personalului contractual cu funcții de conducere le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

Incompatibilități cu calitatea de consilier de etică

- 1) Nu poate fi numit consilier de etică funcționarul public care se află în următoarele situații de incompatibilitate:
 - a) Este soț, rudă sau afin până la gradul al IV-lea inclusiv cu conducătorul autorității sau instituției publice sau cu înlocuitorul de drept al acestuia;
 - b) Are relații patrimoniale sau de afaceri cu oricare dintre persoanele prevăzute la lit. a;
 - c) Este membru sau secretar în comisia de disciplină constituită în cadrul autorității sau instituției publice.
- 2) În cazul în care situațiile de incompatibilitate prevăzute la alin. 1 intervin ulterior dobândirii în condițiile legale a calității de consilier de etică, statutul de consilier de etică încetează în condițiile prezentului cod.

CAPITOLUL VI: CONSTATAREA STĂRII DE INCOMPATIBILITATE

Este generată o situație de incompatibilitate în cazul în care persoana respectivă exercită, simultan, calitatea de personal contractual cu funcții de conducere și una sau mai multe funcții/calități al căror cumul este interzis prin lege.

Starea de incompatibilitate intervine numai după numirea în funcția de conducere a autorității publice și dacă acesta nu renunță la funcția/calitatea deținută anterior în termen de cel mult 30 de zile de la dobândirea respectivei funcții.

De asemenea, persoana aflată sub incidență poate renunța la funcția deținută înainte de a fi numit sau ales în funcția care atrage starea de incompatibilitate.

EXEMPLE FRECVENTE DE SITUAȚII DE INCOMPATIBILITATE / INTERDICȚII / PERMISIUNI

1. O persoană este numită în funcția de director în cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău, iar acesta este membru al Consiliului de Administrație al unei societăți înființată de către Consiliul Județean / Local.
2. O persoană este numită în funcție de Director în cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău, iar acesta este administrator al unei societăți înființată de către Consiliul Județean / Local.
3. O persoană este numită în funcție de Director în cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău, iar acesta ocupă și funcția de consilier local în cadrul Consiliului Local.
4. O persoană exercită simultan o funcție de conducere (șef structură) în cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău și funcția de consilier județean / Local.
5. O persoană este numită în funcție de Director în cadrul Spitalului Județean de Urgență Bacău, iar acesta ocupă funcția de administrator / asociat semnificativ sau director general al unei societăți comerciale cu care Consiliul Local / Consiliul Județean sau Spitalul Județean de Urgență Bacău are încheiat un contract de execuție lucrări / prestări servicii / furnizare bunuri.
6. Personalul contractual cu funcții de conducere poate exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistic.

7. Personalul contractual cu funcții de conducere poate exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate, potrivit fișei postului.
8. Personalul contractual cu funcții de conducere poate înființa organizații sindicale, aderă la ele și exercita orice mandat în cadrul acestora.
9. Personalul contractual cu funcții de conducere nu se poate afla în raporturi ierarhice directe cu soții sau rudele de gradul I, inclusiv dacă superiorul are calitatea de demnitar, caz în care persoanele care se află în una dintre situațiile de mai sus trebuie să opteze, în termen de 30 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar.
10. Personalul contractual cu funcții de conducere poate candida pentru o funcție eligibilă sau poate fi numit într-o funcție de demnitate publică.
11. Personalul contractual cu funcții de conducere poate fi membru al partidelor politice legal constituite, însă îi este interzis să fie membru al organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

CAPITOLUL VIII: DISPOZIȚII FINALE

Pentru informarea terților, se va afișa prezentul Ghid pe pagina de internet a spitalului.

Prezentul Ghid se va aproba prin Decizia Managerului Spitalului Județean de Urgență Bacău, și se va comunica, sub semnătură de luare la cunoștință, tuturor salariaților din cadrul instituției.

În situația în care există diferențe de reglementare, va prevala norma juridică, etică sau profesională cea mai restrictivă.

ELABORAT

Serviciul de Management al Calității